

A Fővárosi Ítéltábla a Madák Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Madák László ügyvéd) által képviselt felperes neve(.....) felperesnek az Igazságügyi Minisztérium (....., ügyintéző: dr. Horváth Miklós kamarai jogtanácsos) által képviselt alperes nevealperes ellen kártalanítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék által 2018. december 7. napján meghozott 70.P...../2017/75. számú ítélete ellen a felperes részéről 76. sorszám alatt, az alperes által 77. sorszámon benyújtott fellebbezések folytán meghozta az alábbi

r é s z í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és a felperes javára megítélt nem vagyoni kártalanítás összegét 25.000.000 (Huszonötmillió) forintra és annak 2016. május 12. napjától járó törvényes kamataira leszállítja.

A vagyoni kártalanítás tételei közül a felperes vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés és a ruházati költségterítés tekintetében a keresetnek helyt adó, a csomagküldés megfizetése iránt keresetnek részben helyt adó, részben elutasító, továbbá a letéti pénz, a levelek, ruházati cikkek és tisztálkodási szerek költségeinek, valamint a védői díj megfizetésére irányuló kereseti kérelmet elutasító rendelkezést helybenhagyja.

Az előzetes letartóztatást követő időszakra megállapított elmaradt jövedelem és járadék vonatkozásában az elsőfokú ítéletet – a perköltségre is kiterjedően – hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperes másodfokú perköltségét 480.000 (Négyszáznyolevanezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjban, az alperesét 50.000 (Ötvenezer) forint jogtanácsosi munkadíjban, a felperes teljes személyes költségmentessége és az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték összegét személyenként 2.500.000 (Kétmillió-ötszázezer) – 2.500.000 (Kétmillió-ötszázezer) forintban állapítja meg.

A részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 80.461.033 forintot és ebből 73.329.805 forint után 2016. május 12. napjától, 7.131.228 forint után 2017. június 1. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, valamint 1.139.971 forint perköltséget. Kötelezte az alperest továbbá, hogy 2018. december 1. napjától kezdődően véghatáridő nélkül fizessen meg a felperes részére minden hónap 10. napjáig előre esedékesen havi 594.269 forint járadékot. Az elsőfokú bíróság a fentieket meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy az ítélet a járadékfizetési kötelezettség tekintetében előzetesen végrehajtható. A 426.838 forint állam által előlegezett költségről, valamint a le nem rótt 1.500.000 forint kereseti illetékről akként rendelkezett, hogy az az állam terhén marad.

A tényállás lényege szerint 2010 márciusában a felperes korábbi élettársi kapcsolata megszakadt. A

Pesti Központi Kerületi Bíróságon a felperes és volt élettársa között gyermekelhelyezés és gyermektartásdíj megállapítása iránti peres eljárás volt folyamatban, amely 2011. szeptember 23-án jogerőre emelkedett ítélettel zárult, az a három kiskorú gyereket a volt élettársa gondozásában helyezte el. A felperes a gyermekekkel rendszeresen tartotta a kapcsolatot.

A felperessel szemben büntetőeljárás is volt folyamatban a Pesti Központi Kerületi Bíróságon, amely 2013. május 31-én ítélettel zárult. Ebben a felperest 3 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntetéseben, testi sértés büntetéseben, két rendbeli testi sértés vétségében és 3 rendbeli testi sértés büntetésének kísérletében a bíróság bűnösnek találta és 1 év 10 hónap börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Az ítéletet a Fővárosi Törvényszék helybenhagyta, szabadságelvonásra nem került sor.

Egy problémás kapcsolattartást követően a felperes volt élettársa távoltartási eljárást kezdeményezett a felperessel szemben, amelyet 2012. május 5-én 30 napra elrendeltek. A gyermekek 2013 januárjában találkoztak utoljára a felperessel.

A kapcsolattartások során tanúsított viselkedése miatt a felperes volt élettársa feljelentést tett a felperes ellen 2012. március 28-án, mely alapján a nevelése, felügyelete és gondozása alatt álló személy sérelmére elkövetett erőszak gyanúja miatt indult nyomozás. Ezen büntetőeljárás során a felperes 2013. február 5-től február 7-ig őrizetben, majd 2013. február 8-tól 2013. december 2-ig előzetes letartóztatásban volt, 2013. december 2-től 2015. november 16-ig lakhelyelhagyási tilalom alatt állt. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2015. november 16-án kelt 6.B...../2015/12. számú ítéletével a felperest az ellene emelt vádak alól felmentette. A Fővárosi Törvényszék a 2016. május 11-én meghozott 32.Bf...../2016/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes módosított keresetében az alperes kötelezését kérte 64.282.535 forint vagyoni kártalanítás és ennek 2016. május 12-től a kifizetésig számított törvényes kamata, 299.000.000 forint nem vagyoni kártalanítás, továbbá 2017. december 1. napjától kezdődően a jövőre nézve havi 848.955 Ft jövedelempótló járadék megfizetésére. Másodlagosan, amennyiben az aktuális értékviszonyok alapján állapítaná meg a bíróság a nem vagyoni kártalanítás mértékét, úgy az ezen jogcímen megállapított összeg után a felperes kérte az alperes kötelezését 2013. február 7. napjától a kifizetésig számított törvényes kamata megfizetésére.

Előadta, hogy előzetes letartóztatásának ideje alatt nem tudott munkát végezni így elmaradt jövedelemből származó kára keletkezett, melyet összességében 39.079.250 forintban jelölt meg. A jövőre nézve is kérte havi rendszerességű jövedelempótló járadék megállapítását, aminek során az előzetes letartóztatásba kerülésekor, azaz 2013. elején irányadó munkabérét kérte alapul venni az azóta bekövetkezett infláció figyelembevételével. A járadék összegét havi 848.955 forintban jelölte meg. Előadta továbbá, hogy a fogvatartásában töltött időre, illetve az azóta munkanélküliként töltött időre részére nem jár társadalombiztosítási nyugellátás, ami miatt a leendő nyugdíja csökken. Ezt a kiesést a felperes szolgálati idő megvásárlására kötött megállapodás útján szeretné pótolni, amelynek összege 2018. június 30-ig 59.932.583 forint. Emellett a felperes vagyonában a jogtalan fogvatartás miatt 920.952 forint értékcsökkenés következett be. Édesapja két alkalommal küldött a letéti számlájára pénzt, amelyből levonva a büntetőbíróság által megítélt telefonálási költséget a felperes igénye ezen a jogcímen 254.452 forint. A fogvatartás ideje alatt küldött élelmiszer-csomagok címén 575.000 forintot érvényesített, a csomagok feladásának költségeként pedig további 57.500 forintot. A felperes édesapja által küldött levelek postaköltségét 34.000 forintban jelölte meg, és ennek megfizetésére is kérte az alperes kötelezését. A máshonnan meg nem térülő, az előzetes letartóztatással összefüggő ügyvédi munkadíj címén 2.700.000 forint + áfa azaz összesen 3.429.000 forint megtérítésére tartott igényt, amelyet a védővel kötött megbízási szerződésben foglalt 60.000 forint + áfa összegű óradíj alapján kalkulált, előadva, hogy az előzetes letartóztatással összefüggésben összesen 45 óra időtartamban került sor okiratszerkesztésre a büntetőeljárásban. Nem vagyoni kártalanítás iránti igénnyel is élt arra hivatkozással, hogy a

szabadságelvonással rendszerint együtt járó hátrányon túl is jelentős sérelmek érték. Maradandó egészségkárosodást szenvedett el az előzetes letartóztatás miatt, pszichés megbetegedése alakult ki, illetve a korábbi megbetegedése jelentősen súlyosbodott. Emellett a fogvatartás következtében fizikai tünetei is keletkeztek, pikkelysömørszerű bőrelváltozások, övsömör, több vastagbél polip, gyomor-, bélrendszer, emésztőrendszer zavarai, vérnyomás ingadozás, szívritmuszavar, nagymértékű hajhullás, kopaszodás, öszülés látási- és idegrendszeri zavarok, alvászavarok és rémálmok jelentkeztek. Mindezek eredményeként sérült az élethez, testi épséghez, egészséghez és személyes szabadsághoz fűződő személyiségi joga, amelyre tekintettel a jogtalan fogvatartásban töltött minden egyes napért napi 1.000.000 forintot, azaz összességében 299.000.000 forint összegű nem vagyoni kártalanítást igényelt.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset részbeni elutasítására irányult. Nem vitatta a kártalanítási igény jogalapját, továbbá a kártalanítást kizáró okra sem hivatkozott. Vitatta ugyanakkor a felperes által igényelt vagyoni kár felmerültét és összegét, illetve részben a szabadságelvonással való okozati összefüggését, valamint a nem vagyoni kártalanítás felperes által igényelt összegét, annak eltúlzottságára hivatkozással.

Az elsőfokú bíróság a keresetet részben megalapozottnak találta. Határozatát a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 339. § (3) bekezdésére, 580. § (1) bekezdés II.a) pontjára, 582. § (1) és (2) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényt (Ptk.) 2:43. § a) és b) pontjára, 2:52 § (1) (2) és (3) bekezdésére, 6:48. § (1) bekezdésére, 6:519. §-ára, 6:522. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés c) pontjára, 6:527. § (2) és (3) bekezdésére, 6:528. § (1) (2) (3) és (5) bekezdésére, 6:531. §-ára, 6:534. § (1) bekezdésére, 6:564. §-ára, a Pp. 206. § (1) bekezdésére, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. § 15. pontjára, 3. § 21.f) pontjára, 1. számú mellékletének 1.2.b) pontjára, 3. § 23.l) pontjára, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 21. § c) pontjára, a 25/2016. (XII.23.) IM rendelet 1. § (1) bekezdésére, 2. §-ára, valamint 3. § (1) bekezdés a) és b) pontjára, az 1/2006. (V.22.) PK véleményre, a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának PK 35. számú állásfoglalására, az 1/2014. polgári jogegységi határozat 1. pontjára, és a PK 48. számú kollégiumi állásfoglalására alapította.

A sérelemdíj iránti igény tekintetében a rendelkezésre álló adatok alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes korábban meglévő, addig rendkívül enyhe tüneteket produkáló, általa nem is ismert pszichiátriai megbetegedését a több körülmény miatt kialakult stresszhelyzet jelentősen súlyosbította, mely körülmények közül a legjelentősebb maga a szabadságelvonás volt. A szabadság elvesztése, a büntetés miatti fenyegetettség, a gyermekekkel való kapcsolat megszakadása és a rossz börtönkörülmények váltották ki a korábbi bipolaritás talaján a súlyos, azóta is fennálló depressziós epizódot, ugyanakkor a szakvélemény szerint orvosszakértői módszerekkel nem becsülhető meg hogy ebben melyik tényező milyen mértékben játszott szerepet. A felperes ezek közrehatásának mértékét 75-10-10-5%-ban jelölte meg. Az elsőfokú bíróság mérlegeléssel úgy döntött, hogy a szabadságelvonás felperes egészségkárosodásában történt közrehatását 70%-os mértékben fogadja el, azaz ilyen mértékben állapította meg az okozati összefüggést a felperes egészségromlása és az alperes terhére értékelhető szabadságelvonás között. Testi betegségei és az előzetes letartóztatás között okozati összefüggést az elsőfokú bíróság nem látta megállapíthatónak a 42. sorszámu szakvéleményre utalással, amelyben rögzítettek szerint a testi betegségek gyógyultak. A sérelemdíj összegének megállapítása során az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy a felperes nagyrészt a fogvatartás miatt olyan súlyos pszichikai egészségkárosodást szenvedett el, ami egész további életére kihat. Komoly mentális betegséggel küzd, amelynek a gyógyulási esélyei csekélyek, ez egy egész életére kiható, annak minden területét befolyásoló súlyos hátrány. A felperes szakmai

élete is ezen egészségkárosodás miatt omlott össze, miután egy cég jól kereső ügyvezetője és szakmai vezetője volt, jelenleg pedig munkaképtelen és ezen a téren sem várható javulás. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a fogvatartás miatt sérült a felperes személyes szabadsága, valamint egészséghez való személyiségi joga és a figyelembe vett körülményekre tekintettel mérlegeléssel a felperes részére 40.000.000 forint sérelemdíjat állapított meg. Az összeg meghatározásakor az előzetes letartóztatás elszenvedése idején irányadó értékviszonyokat vette alapul.

A bizonyítékok mérlegelésével az elsőfokú bíróság elfogadta, hogy a felperes jövedelmében 2013. január 1-jétől tartós változás állt be és a havi bruttó jövedelme 1.000.000 forint volt, ezért ennek alapulvételével állapította meg az előzetes letartóztatás idejére elmaradt jövedelmet akként, hogy az tartalmazza a személyi jövedelemadó összegét, de ne tartalmazza a társadalombiztosítási ellátások fedezetétől levont összeget. Mindezek alapján megállapította, hogy az előzetes letartóztatás idejére a levezetett számítás alapján 8.027.934 forint járna, a felperes azonban ennél kevesebbet, 7.964.375 forintot kért erre az időszakra, így az elsőfokú bíróság ezt teljes egészében megítélhetőnek látta.

A szabadulást követő időszakra vonatkozó jövedelemkiesés tekintetében az elsőfokú bíróság annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes informatikus villamosmérnök végzettségű, aki korábban cégvezetési feladatokat is ellátott. A pszichés állapotára és egészségkárosodására tekintettel egyértelműnek látta, hogy ezen folyamatos koncentrációt igénylő, másokkal való együttműködéssel járó munkára az elszenvedett hátrányok következtében a felperes már nem alkalmas. Bár munkaképessége valóban 60%-os, ugyanakkor a rehabilitációs szakigazgatási szerv megállapításai szerint a foglalkoztatási rehabilitációja mégsem javasolt. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy bár a felperes munkaképességének mértéke csak 40%-os mértékben csökkent, de a teljes elmaradt jövedelmének megfelelő összeget érvényesítheti jövedelemkiesés címén. Nézete szerint a felperes egészségi állapotának romlása hozzávetőleg 70%-os mértékben áll okozati összefüggésben a szabadságelvonással, ebből kifolyólag a felperes elmaradt jövedelméért az alperes ugyanilyen mértékben köteles helytállni arra az időszakra, amikor a jövedelem elmaradása már nem az előzetes letartóztatáshoz, hanem az egészségkárosodáshoz kötődik. A felperes ugyanakkor az egészségtől való táppénzben és rokkantsági ellátásban részesült, amely összegeket a jövedelempótló járadék összegébe be kell számítani. E számítást elvégezve az elsőfokú bíróság arra az eredményre jutott, hogy az előzetes letartóztatás időszakát követően 2017. november 30-ig az elmaradt lejárt jövedelem 70%-át, azaz 25.049.514 forintot köteles az alperes a felperesnek megfizetni.

A felperes 2017. december 1-jétől a jövőre nézve véghatáridő nélkül kérte jövedelempótló járadék megállapítását is. Ennek kapcsán az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felperes elmaradt jövedelme összecszerűségének meghatározása során a 2013. január 1-jétől irányadó, megváltozott munkabérét kell alapul venni. A P. Kft. időközben törlésre került, ugyanakkor az elsőfokú bíróság valószínűsíthetőnek látta, hogy 2013-tól 2017-ig a felperes bére megnövekedett volna. Ennek megállapítása során figyelembe vette a felperes által 29. sorszám alatt csatolt KSH kimutatásokat, illetve azt a köztudomású tény, hogy a villamosmérnök munkakörben foglalkoztatottak iránt egyre nagyobb a kereslet. Elfogadhatónak látta, hogy a felperes munkabére legalább 17,89%-kal nőtt volna 2013. óta tekintettel arra is, hogy a felperes vezető pozícióban dolgozott. A bruttó munkabérből levonta a rokkantsági ellátást, amelynek nem személyi jövedelemadó köteles összege havi 28.805 forint. Mindezekből a felperes által számított havi jövedelemnél magasabb összegű jövedelem lenne megállapítható, ezért a felperes által ezen a jogcímen igényelt havi bruttó 848.955 forint járadék összegét az elsőfokú bíróság elfogadta, hangsúlyozva, hogy a felperes ennek 70%-át, azaz 594.269 forintnak az alperes általi megtérítését kérheti alappal. Az ítélethozatalig lejárt 12 havi

járadék összegét 7.131.228 forintban állapította meg, és ennek kamatokkal történő megfizetésére kötelezte az alperest. 2018. december 1. napjától pedig a jövőre nézve pedig véghatáridő nélkül kötelezte az alperest havi 594.269 forint jövedelempótló járadék megfizetésére.

A felperes által 11.580.000 forintban megjelölt, a kiesett szolgálati idő megvásárlására kötendő megállapodás ellenértéke tekintetében az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntését azzal indokolta, hogy ezen károsodás jelenleg még nem következett be, lévén hogy a felperes nem nyugdíjas. Azt pedig a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehet megállapítani, hogy a felperes nyugdíja e kiesett szolgálati idő miatt az akkor hatályban lévő nyugdíjszámítási szabályok szerint valóban csökken-e, és ha igen milyen mértékben.

A felperes által 1.506.000 forintban érvényesített, vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés tekintetében az elsőfokú bíróság a keresetet teljesíthetőnek tartotta, mert arra a következtetésre jutott, hogy a fogvatartás miatt felmerült, igazolt többletköltségeket a fogvatartott a kártalanítási eljárásban érvényesítheti, mivel az ügy körülményeiből azt lehet megállapítani, hogy e költségek fedezete ténylegesen az ő vagyona terhére történt.

A 254.452 forintban megjelölt letéti pénz megfizetésére irányuló kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság elutasította, mert álláspontja szerint nem volt igazolt, hogy az adott letéti befizetés olyan költség fedezetére lett fordítva, amely kifejezetten a fogvatartás miatt merült fel.

A felperes részére az édesapja által küldött ruházati cikkek és tisztálkodási szerek összességében 575.000 forintot kitevő költsége tekintetében az elsőfokú bíróság arra az álláspontra jutott, hogy azok nem minősülnek a fogvatartás miatt felmerülő többletköltségnek, mivel a felperes e cikkeket szabadlábbon tartózkodása esetén is megvásárolta volna.

Mérlegeléssel 300.000 forint erejéig elfogadhatónak tartotta a ruházati költség címén előterjesztett kereseti kérelmet is, amelyet általános kártérítésként ítélt meg tekintettel arra, hogy nem lehetett pontosan megállapítani milyen ruházati termékeket vásároltak és küldtek be a büntetés-végrehajtási intézetbe, a tanú vallomása alapján azonban hozzávetőleg meg lehetett állapítani ezek körét.

A csomagok beküldése címén a felperes által érvényesített 57.500 forintból 15.916 forintot fogadott el az elsőfokú bíróság utalva arra, hogy a csomagküldésre nyilvánvalóan nem lett volna szükség a fogvatartás nélkül.

A felperes szülei által küldött levelek postaköltsége címén érvényesített 34.000 forintos igényt az elsőfokú bíróság elutasította, mert ez a költség nem a felperes fogvatartásával kapcsolatosan merült fel.

A felperes által védői díj címén érvényesített 3.429.000 forint (2.700.000 forint + áfa) tekintetében az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a fogvatartott csak a szabadságelvonással okozati összefüggésben felmerült védői díj megtérítését kérheti. A felperes által a védői díj körében felsorolt költségek nem a szabadságelvonással, hanem az előzetes letartóztatás bírói elrendelésével és fenntartásával állnak kapcsolatban, amely költségek megtérítésére az alperes nem kötelezhető jelen eljárásban. A szabadságelvonás miatt az ügyvédi beszélő költsége merülhetett volna fel, ennek megtérítésére azonban a védői díjról rendelkező 25/2016. (XII.23.) IM rendelet 1. § (1) bekezdése és 2. §-a, valamint a Be. 3. § (1) bekezdés a) és b) pontja és 339. §-a lehetőséget adnak és arról már a büntetőbíróság rendelkezett is.

A határozattal szemben valamennyi peres fél fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az alperes 267.009.648 forint, valamint ezen összegből 259.369.056 forint után 2016. május 12. napjától, 7.640.592 forint után 2017. június 1. napjától járó törvényes kamatának, továbbá 2018. december 1. napjától kezdődően véghatáridő nélkül 636.716 forint járadék megfizetésére kötelezését kérte. Másodlagosan – amennyiben a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítésének lenne helye a másodfokú bíróság álláspontja szerint – az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Fellebbezésében nem támadta az elsőfokú bíróság által a tényleges fogvatartás idejére megítélt 7.964.375 forint elmaradt jövedelmet és a nyugdíjjogosultság megváltására irányuló kereseti kérelmet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést, valamint a fogvatartással kapcsolatban ténylegesen felmerült költségekből megítélt 315.916 forint összegű ítéleti rendelkezést.

Továbbra is azt hangsúlyozta, hogy 299 napot töltött előzetes letartóztatásban alaptalanul, mely tény az alperes sem vitatta az eljárásban. Álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban már minden érvet előadott, hogy számára miért 1.000.000 forint az az összeg, ami minden egyes fegyházban, illetve IMEI-ben töltött napért elfogadható kártalanítás lenne. Ezen érveket a fellebbezésében változtatlanul fenntartotta, és kérte azok figyelembevételét a fellebbezés indokaiként.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság csupán összefoglalta a felperesi érveket, és az ezekkel kapcsolatos bizonyítékokat ítéletében, ezt követően mérlegelésre hivatkozással a megjelölt összeg mintegy 14%-ában állapította meg a megítélt összeget, azonban konkrét érveket nem sorakoztatott fel emellett, hogy miért pont ennyit talált helytállónak a követelt 299.000.000 forintos összegből. Az elsőfokú eljárásban az előzetes letartóztatás 75%-os mértékű szerepe lett igazolva a felperesnél bekövetkezett mindennemű károkozásban szereplő okként, ezzel szemben az elsőfokú bíróság végül 70%-ot vett figyelembe. Ehhez képest a követelt összeg 14%-át ítélte meg, mely alacsony összeget egyáltalán nem indokolta ítéletében. Az általa megállapított 70%-os mérték 224.250.000 forint lenne, ami még így is alatta marad a felperesi követelésnek, de a felperesnek mégis megnyugvást jelentene, ezért a felperes fellebbezésében ezen összegre, azaz 224.250.000 forintra kérte felemelni a sérelemdíj jogcímén megítélt 40.000.000 forint összeget.

A lejárt jövedelmet a keresetben kért 35.785.020 forint 75%-ában, 26.838.765 forintban kérte megállapítani és a marasztalás összegét erre az összegre felemelni. Ugyanezen logika mentén a keresetben kért 848.955 forint havi járadék 75%-ára, azaz 636.716 forintra kérte a járadék összegét felemelni, és erre tekintettel a már lejárt összesen 12 havi járadék összegét 7.640.590 forintban megállapítani.

A keresetben kért bruttó 3.429.000 forint védői díj tekintetében azzal érvelt a felperes fellebbezésében, hogy a kereset előterjesztésekor hatályban volt Be. 580. § (1) bekezdés II.a) pontja alapján a kártalanítás nem a fogvatartásért, hanem az előzetes letartóztatásért jár, azaz az azzal okozott valamennyi vagyoni és nem vagyoni sérelemért. A felperes tehát jogszerűen és alappal követelte az előzetes letartóztatással közvetlen összefüggésben álló, őt terhelő ügyvédi munkadíj megtérítését az alperestől, mely kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság alaptalanul utasított el.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a nem vagyoni kártalanítás összegének 10.000.000 forintra történő leszállítását kérte. A vagyoni kártalanítás körében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan az ítélet megváltoztatását és az előzetes letartóztatást követő időszakra megállapított elmaradt jövedelem tekintetében előterjesztett kereset teljes elutasítását kérte. Indítványozta továbbá az alperes véghatáridő nélküli jövedelempótló járadék megfizetésére kötelezésének mellőzését, illetve a kereset e vonatkozásban történő elutasítását, vagy a járadék helyett általános kártérítésként egyösszegű marasztalás megfizetésére kötelezését. A vagyonban bekövetkezett értékcsökkenés címén megítélt 315.916 forint összegű marasztalás mellőzését kérte, illetve a kereset e

vonatkozásában történő elutasítását. Az elsőfokú ítélet érdemi részének helybenhagyása esetére is indítványozta az elsőfokú eljárás perköltségéről a valós pernyertességi arányok alapján történő döntéshozatalt, amelynek során a Pp. 81. § (2) bekezdése alkalmazásának mellőzését kérte.

Nézete szerint a perben bizonyítást nyert, hogy a felperesnél már jóval korábban bipoláris affektív zavart állapítottak meg, amelynek hipomán szakaszában volt. A beszerzett szakvélemény rögzíti és ezt a szakértő a személyes meghallgatásakor is előadta, hogy a szabadságelvonás a felperesnél kialakult pszichés állapot egyik oka, a több ok közrehatása közti arányt pedig szakértői módszerekkel nem lehet meghatározni. Mindezekből láthatóan kérdéses, hogy az előzetes letartóztatás tekinthető-e a felperesnél kialakult pszichés állapot releváns okának. Az előzetes letartóztatás elrendelése az események rendszerinti lefolyása mellett, az általános élettapasztalat szerint nem alkalmas ilyen eredmény létrehozására, azt sem a kényszerintézkedést indítványozó ügyészség, sem az azt elrendelő bíróság nem látta és nem is láthatta előre. Ilyen vagy akárcsak ezt megközelítő súlyosságú pszichés állapot kialakulása gyakorlatilag példa nélküli a kényszerintézkedések alkalmazási gyakorlata körében. Az előzetes letartóztatás az alperes álláspontja szerint nem tekinthető a felperesnél kialakult pszichés állapot releváns okának, ezzel szemben releváns ok a felperes alapbetegsége, illetve a büntetőeljárással együtt járó körülményekkel szembeni rendkívüli érzékenysége. A szakvélemény egyértelműen rögzíti, hogy a felperes pszichés állapotának kialakulásában számos tényezőnek volt szerepe. A felperes alapbetegségét, a büntetőeljárást, a vád tárgyává tett cselekményt, a büntetéssel való fenyegetettséget, a szabadságelvonást, a börtönkörülményeket, valamint a kapcsolattartás hiányát egyenlő arányban figyelembe véve, esetleg azt kiegészítve a másik ügyben történt elítéléssel az elsőfokú bíróság által megállapított arány töredékére csökken az előzetes letartóztatásnak a felperes pszichés állapotában játszott szerepe. Az elsőfokú bíróság nem csak a károsodás fennállását vélelmezte a felperes egész hátralévő életére, de az azért fennálló felelősséget is megállapította ezzel megegyező időre. Ezzel azonban elszakította az alperes helytállási kötelezettségét attól a körülménytől, hogy a felperes 10 hónapot töltött előzetes letartóztatásban. Az egységes ítélkezési gyakorlat alapján a nem vagyoni kártalanítás összegének mérlegelésénél a szabadságelvonás tartamát kell elsősorban figyelembe venni.

A vagyoni kártalanítás körében elsődlegesen azt sérelmezte az alperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság nem adott helyt az igazságügyi könyvszakértő kirendelésére irányuló alperesi bizonyítási indítványnak, holott annak megállapításai lényegesek lettek volna a tényállás megállapításához. A szakértői bizonyítás az eljárás nagy terjedelmű megismétlését, illetve kiegészítését igényli. Az elsőfokú bíróság a vagyoni kártalanítás körében megállapított tényállás tekintetében teljesen figyelmen kívül hagyta a P. Kft. tényleges gazdasági tevékenységét, illetve annak eredményét.

Az alperes a fellebbezésében kérte a vagyonban bekövetkezett értékcsökkenés címén megítélt 315.916 forint összegű marasztalás mellőzését, illetve a kereset e vonatkozásban történő elutasítását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság semmilyen érdemi bizonyítást nem folytatott le abban a körben, hogy a felperes részére valóban szükséges volt-e speciális ruházati termékeket beküldeni, azokra milyen okból, milyen mennyiségben és mekkora költség árán volt szükség. Emellett a beküldött ruházati cikkek a felperes tulajdonában maradtak, azokat a továbbiakban is használhatja, így ezen keresztül kár nem érte.

Az alperes a fellebbezésében külön támadta az elsőfokú ítéletben megítélt perköltség összegét, amelynek megállapítása során álláspontja szerint nem lett volna helye a Pp. 81. § (2) bekezdése alkalmazásának, hanem azt a valós pernyertességi arányok alapján kellett volna megállapítani.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet alperes fellebbezésével támadott részének helybenhagyását kérte.

Fellebbezéssel nem volt támadott az elsőfokú bíróság által a tényleges fogvatartás idejére megítélt 7.964.375 forint elmaradt jövedelem, a nyugdíjjogosultság megváltására irányuló kereseti követelést elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezés, és a nem vagyoni kártalanítás 10.000.000 forintot kitevő része, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján nem érintette.

A felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság érdemi döntését a Fővárosi Ítéltábla csak részben osztotta.

A vagyoni kártalanítás tételei közül az 1.506.000 forintban érvényesített, vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés tekintetében a keresetnek helyt adó, a 254.452 forint letéti pénz megfizetésére irányuló kereseti kérelmet, a felperes szülei által küldött levelek költsége címén érvényesített 34.000 forintot, valamint a védői díj címén érvényesített 3.429.000 forintot kitevő kereseti kérelmet elutasító, a felperes részére az édesapja által küldött ruházati cikkek és tisztálkodási szerek címén kért 575.000 forint megfizetésére irányuló kereseti kérelmet elutasító, ruházati költség térítés címén az alperest 300.000 forint megfizetésére kötelező, a felperes által csomagküldés címén érvényesített 57.500 forintból 15.916 forintnak helyt adó és az ezt meghaladó keresetet elutasító elsőfokú döntéssel maradéktalanul egyetértett. E részek vonatkozásában mindössze visszautal az elsőfokú ítélet helyes, az irányadó jogszabályoknak és a kialakult ítélkezési gyakorlatnak mindenben megfelelő indokaira, azok szükségtelen megismétlése nélkül. A fellebbezésekben e tekintetben felhozott valamennyi indokra az elsőfokú bíróság ítéletében választ adott, jogi indokait a másodfokú bíróság mindenben osztotta.

Részben értett azonban egyet a nem vagyoni kártalanítás mértékével, és ebben a részben az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta. Az előzetes letartóztatást követő időszakra megállapított elmaradt jövedelem címén előterjesztett kereset tekintetében pedig az alperes fellebbezése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére látott okot, mert az alperes által sérelmezett hiányosságok a bizonyítási eljárás olyan nagy terjedelmű megismétlését indokolják, ami a másodfokú eljárás kereteit meghaladja.

A perbeli jogvita elbírálásakor abból a tényből kellett kiindulni, hogy az alperes 2013. február 8-tól 2013. december 2-ig előzetes letartóztatásban volt, azonban az ellene emelt vádak alól 2016. május 11-én jogerősen felmentették. Erre alapítva érvényesítette perbeli igényét a Be. 580. § (1) bekezdés II.a) pontjára hivatkozással. Az alperes a felperes követelésének jogalapját elismerte, és kizáró okra nem hivatkozott. Fellebbezésében már nem támadta az elsőfokú bíróság által a tényleges fogvatartás idejére megítélt 7.964.375 forint elmaradt jövedelmet, és a nem vagyoni kártalanítást 10.000.000 forint összegig.

A Be. 580. § (1) bekezdésének II.a) pontja kártalanítási kötelezettséget ír elő, ha a bíróság a terheltet felmentette. A Be. 584. §-ának (4) bekezdése szerint a kártalanítást az állam köteles megfizetni, annak módjára és mértékére pedig a Ptk. szerződésen kívül okozott károkért való felelősségre vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni [Be. 582. § (1) bekezdés]. A nem vagyoni kár mértékét a jogszabály nem határozza meg, a sérelem kompenzálásához szükséges összeget a bíróság mérlegeléssel állapítja meg, amelynek során azt kell értékelnie, hogy a felperest az életkörülményeire, tulajdonságaira, egyedi körülményeire tekintettel milyen mértékű nem vagyoni hátrány érte. A Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdésére tekintettel a bekövetkezett vagyoni és nem vagyoni hátrányból kell kiindulni, amely az adott eset összes körülményének értékelését és mérlegelését jelenti.

Az elsőfokú bíróság helytállóan hangsúlyozta ítéletében, hogy az előzetes letartóztatás nem volt jogellenes. A felperes nem hivatkozott arra, hogy előzetes letartóztatására jogszerűtlenül, azaz annak feltételei fennállása hiányában került volna sor. Az pedig, hogy utóbb felmentő ítélet született az előzetes letartóztatást nem teszi jogellenessé. Erre tekintettel helyesen vizsgálta a fogvatartással, az előzetes letartóztatás miatti szabadságelvonással okozati összefüggésben felmerült vagyoni és nem vagyoni hátrányokat, kirekesztve vizsgálódásának köréből a büntetőeljárás ténye miatt felmerült hátrányokat, valamint az előzetes letartóztatás időtartama alatt a felperest a büntetés-végrehajtási intézetben valamely személy jogellenes magatartása, vagy valamely jogellenes állapot miatt ért hátrányokat, mivel azok nem tartoznak a Be. 580. §-ában szabályozott kártalanítás útján kompenzálendő sérelmek közé.

A következőkes bírói gyakorlat szerint a szabadságelvonás ténye önmagában megalapozza a nem vagyoni kárpótlás iránti igényt, mert a személyes szabadság hosszabb időtartamú korlátozása, a börtönviszonyok fizikailag és pszichésen is megterhelőek és általában is hátrányt jelentenek. A felperes azonban a szabadságelvonással rendszerint együtt járó hátrányoknál súlyosabb sérelmeket szenvedett el. Az összecszerűség meghatározásánál ezért nem csupán a fogvatartás időtartamát, hanem a felperest ért pszichés hátrányokat is értékelni kellett. A felperest ért megrázkódást, az ennek következtében megbomlott lelki egyensúly által kiváltott feszültséget és az annak leküzdésére fordított erőfeszítést, ennek felperes személyiségére és a korábban is már meglévő alapbetegségére gyakorolt hatását kellett a perben vizsgálni. Ezen sérelemből fakadó hátrány kompenzálását célozza a nem vagyoni kártalanítás összege, amely a felperes által megélt nehézségek súlyához kell igazodjék.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az volt megállapítható, hogy a felperest az ellene folyamatban volt büntetőeljárás és az erősen stigmatizáló vád, a szabadságelvonás, a rossz börtönkörülmények, illetve az, hogy nem tudott kapcsolatot tartani a gyermekeivel pszichésen jelentős mértékben megviselte. A rendelkezésre álló orvosi dokumentációból megállapíthatóan a fogvatartás alatt és azóta rémálmai, pánikrohamai és súlyos depressziója van. A korábban meglévő bipoláris zavar betegség a fenti körülmények hatására súlyos depressziós szakaszba fordult, amely a mai napig fennáll. Minderre tekintettel munkavégzésre képtelen. Szabadulása óta rendszeresen jár pszichiátriai kezelésre, azonban állapotában érdemi javulás nem következett be és nem is várható. Bár össz-szervezeti egészségkárosodása 40%-os mértékű, egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülmények miatt foglalkoztatási rehabilitációja több szakvélemény alapján sem javasolt. Ez pedig az 1977-ben született felperesnél 2013. év decemberétől kezdődően a külvilággal való kapcsolatot alapvetően meghatározó hatással bírt. Mindezt az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg.

A nem vagyoni kártalanítás összege – a fentiek szerint – nem a büntetés-végrehajtási intézetben kényszerűen eltöltött idő hossza, mint objektív tény, hanem ennek a felperes pszichéjére gyakorolt hatása alapján becsülhető, egyes események személyre kifejtett hatása pedig egyéniségtől függ, a lelki egyensúly megbomlásának mértéke szubjektív, más perek felpereseihez nem hasonlítható, kizárólag a felperesre vonatkozóan vizsgálható.

A perben nem kellett bizonyítani a szabadságelvonással együtt járó, köztudomású hátrányokat, ehhez azonban hozzájárulnak az egyéni körülményekből és adottságokból származó hátrányok, amelyek közé helytállóan sorolta az elsőfokú bíróság a felperes személyiségét, az előzetes letartóztatás utáni megváltozott állapotát és meglehetősen kilátástalan élethelyzetét.

Ugyanakkor nem lehet eltekinteni teljes mértékben az uralkodó ár- és értékviszonyoktól, valamint a 34/1992. (VI.1.) AB határozatban és ennek alapján a Kúria több eseti döntésében kifejtett azon iránymutatástól, mely szerint a bíróságoknak mértékletességet kell gyakorolniuk a nem vagyoni kárpótlás mértékének megállapítása során.

Az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett arra, hogy a perbeli esetben a fogvatartással általában együtt járó hátrányokat jóval meghaladó, kifejezetten súlyos mentális károsodás következett be a felperesnél az előzetes letartóztatás következtében, azonban az elsőfokú ítéletben megállapított mértékű kárpótlás – annak másodfokú bíróság általi helybenhagyása esetén – a bírói gyakorlat egységességét sértené. Alappal hivatkozott az alperesi fellebbezés arra, hogy ez az összeg nem csak az ítélkezési átlagtól, hanem a kirívó esetekben alkalmazott rendkívül magas összegű marasztalástól is eltér.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártalanítás összegét az elsőfokú bíróság által már számba vett, a felperes sérelmének mértékét befolyásoló körülmények mellett az előzetes letartóztatásból való szabaduláskori ár- és értékviszonyokra, valamint az ítélkezési gyakorlatra is tekintettel 25.000.000 forintban állapította meg, mert álláspontja szerint ez az összeg alkalmas a felperes által elszenvedett nem vagyoni sérelmek hozzávetőleges kompenzálására.

A Fővárosi Ítéltábla osztotta az alperes fellebbezését a szabadulást követő felperesi jövedelem mértéke tekintetében is.

Ezzel kapcsolatban a felperes vagyoni kártalanításként az előzetes letartóztatás követően elmaradt jövedelmének és a jövőre nézve véghatáridő nélküli járadék megfizetését kérte. Az alperes az eljárás során kétségbe vonta, hogy a felperes havi bruttó 1.000.000 forint jövedelemmel rendelkezett a 2013-ban történt előzetes letartóztatáskor, amely összeget a 2012-es jövedelme meg sem közelítette. Érvelt azzal, hogy a felperes a 2013. februári letartóztatásakor 80-100.000 forint havi jövedelmet jelölt meg, továbbá azzal, hogy a cég 2012-ben veszteséges volt, ami 2013-ban tovább növekedett, 2015-ben felszámolás alá is került.

Erre tekintettel a felperesnek a Ptk. 6:528. § (3) bekezdésének második mondata folytán – miszerint ha a károsodást megelőző évben a jövedelemben tartós változás következett be, a változás utáni jövedelem átlagát kell figyelembe venni – a perben azt kellett bizonyítania, hogy 2013. január 1-től kezdődően jövedelme valóban havi 1.000.000 forintra változott, mely változás tartós lett volna, ha nem kerül előzetes letartóztatásba.

Az elsőfokú bíróság bizonyítást folytatott le ebben a kérdésben, melynek eredményeként rendelkezésére álló bizonyítékok közül jelentősnek tekintette a munkaszerződés és megbízási szerződés módosítást, valamint a járulékszámolási és bényilvántartó lapot, amelyek a korábbi 108.000 forint havi jövedelemhez képest 2013. januártól 1.000.000 forint jövedelmet igazolnak. Emellett figyelembe vette a egyéb érdekelt 465. sorszámú tájékoztatását, amely szerint bár 2013. februárban és márciusában még a felperes korábbi, alacsonyabb összegű jövedelmét vallották be, de ezt a P. Kft. már 2013. április 16-án benyújtott önrevízióban módosította. Ekkor már azt közölték a NAV-val, hogy a felperes jövedelme összesen bruttó 1.000.000 forint, ami a jelen perben megjelölt összeggel megegyezik.

Az elsőfokú bíróság a munkaszerződés kapcsán feltételezte, hogy a cég tulajdonosaival történt egyeztetés alapján emelkedett a felperes jövedelme és nem látott okot annak feltételezésére, hogy a felperes hamisított tartalmú okiratokat csatoljon, különösen a büntető eljárás során ért trauma miatt. A felperes előzetes letartóztatásának folyamán a cég által végzett önrevízióra pedig nem látott más

indokot, mint azt, hogy a felperes jövedelme valóban erre az összegre változott, csak azzal a bevallást benyújtó – láthatóan külső – könyvelő cég ebben az időben nem volt tisztában. Ezen adatokra tekintettel az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy adó- és járulék befizetés a 2013-as évben ténylegesen nem volt. Erre életszerű magyarázatként fogadta el a felperes előadását, mely szerint az ő rendelkezési joga hiányában ezeket a cég nem tudta teljesíteni. A jövedelem tartósságát azzal látta igazoltnak, hogy a 2014. január-február havi munkabér részösszegek is az emelt jövedelem alapján lett kiszámítva.

Az alperes helytállóan hivatkozott arra fellebbezésében, hogy további vizsgálódás nélkül ezen adatok alapján, részben feltételezésekre alapozva nem lehetett megalapozottan az elmaradt jövedelem és 594.269 forint jövedelempótló járadék véghatáridő nélküli megfizetésére kötelezni az alperest. Tekintettel a 2012-es minimálbérnek megfelelő és a 2013-ra felemelt jövedelem kirívóan nagy különbségére, annak rövid ideig tartó folyósítára, az utólagos önrevízió tényére, valamint arra, hogy a cég ügyvezetője a felperes volt, aki 2013 februárjában a letartóztatásakor is a korábbi jövedelméről vallott, továbbá a NAV által először szolgáltatott adatoknak a felperesi előadással való ellentmondására, nem osztható az elsőfokú ítéletnek az az indoka, hogy igazságügyi szakértő kirendelése szükségtelen volt. Ilyen körülmények mellett az elsőfokú bíróságnak fel kellett volna tárnia a felperes által vezetett P. Kft. tényleges gazdasági tevékenységét, illetve annak eredményét. Enélkül ugyanis nem lehet megalapozottan arra következtetni, hogy a felperes jövedelmében bekövetkezett rendkívül jelentős változás valóban tartós volt-e. Ez azonban a bizonyítási eljárás olyan nagy terjedelmű kiegészítését indokolja, ami meghaladja a másodfokú eljárás kereteit.

A kifejtettek következtében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve annak fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az alperes javára megállapított nem vagyoni kártalanítás összegét 25.000.000 forintra és annak 2016. május 12. napjától járó törvényes kamataira leszállította, a vagyoni kártalanítás jövedelempótló járadékot meghaladó tételei tekintetében az elsőfokú ítéletet – annak helyes indokaira utalással – helybenhagyta, míg a fentieket meghaladóan – az előzetes letartóztatást követő időszakra megállapított elmaradt jövedelem címén előterjesztett kereset tekintetében – részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján – az elsőfokú perköltségre is kiterjedően – hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az elmaradt jövedelem címén előterjesztett igény magas összege miatt a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a már elbírált részek tekintetében a perköltségről szóló határozathozatalra, mivel az újabb határozat a pernyertesség-pervesztesség arányát jelentősen befolyásolhatja.

A folytatódó eljárásban az elsőfokú bíróságnak szakértői bizonyítás – vagy szükség esetén tanúk meghallgatása – útján fel kell tárnia a felperes vezetésével működött P. Kft. vagyoni helyzetét, annak megállapíthatósága érdekében, hogy a felperes által állított jövedelemnövekedés valóban megvalósult-e, és az tartósnak bizonyult volna az előzetes letartóztatás elrendelése nélkül. Ennek eredményeként tud állást foglalni abban a kérdésben, hogy a felperes milyen összegű jövedelemről esett el annak következtében, hogy az előzetes letartóztatás során elszenvedett hátrányok miatt lényegét tekintve munkaképtelenné vált, figyelembe véve a szakmában szokásos mértékű időközi béremeléseket is.

Csak ennek felderítését követően lesz abban a helyzetben az elsőfokú bíróság, hogy az anyagi és eljárási jogszabályoknak mindenben megfelelő, megalapozott döntést hozzon.

A másodfokú bíróság a hatályon kívül helyezésre tekintettel a felek másodfokú perköltségét a Pp.

252. § (4) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell határoznia. Ennek során a felperes oldalán a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján, a csatolt megbízási szerződés figyelembe vételével megállapított ügyvédi munkadíjat (60.000 forint + áfa óradíjat) vett alapul, a felperesi jogi képviselő másodfokú eljárásban kifejtett tevékenységét (fellebbezés, fellebbezési ellenkérelem megszerkesztése, tárgyaláson való jelenlét és utazás) 8 óra időtartamban figyelembe véve. Az alperest képviselő jogtanácsos munkadíját az Ítélet tábla az IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alapján, mérlegeléssel, az elvégzett tevékenységgel (fellebbezés megszerkesztése) arányban állóan állapította meg.

A felperes teljes személyes költségmentessége és az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték összegét az ítélet tábla az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-ának (1) bekezdése alapján határozta meg.

, 2019. május 2.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

. Pullai Ágnes s.k.

bíró